

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Robrman.

Vsebina :

Našim članom! — Nujno spomladansko delo pri zimskem žitu. — Kalij pri zeljnatih rastlinah. — Izbor koruznih semenjakov. — Moljavo žito. — Perutninski nitkar. — Krmljenje in oskrbovanje kokoši. — Razkisanje vin. — Kako gospodariti? — Naročnikom na sol. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Dopisi. — Kmetijske novice. — Gospodarske stvari. — Družbene vesti. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Našim članom!

Vsaka številka „Kmetovalca“ prinaša veliko raznega časa primerne in potrebne pouka in berila. Vsa njegova korist bi lahko bila pa še večja, ako bi ga vsi člani tudi pridno prebirali. Ali dogaja se — in to se je že ponovno povedalo — da ga mnogi naši člani sploh ne čitajo, niti ne pregledajo njegove vsebine. „Kmetovalec“ se trudi, da podaja poučne sestavke, mnogi člani pa se niti ne zmenijo zanj. Vprašanja, ki dohajajo družbi, živo pričajo, kako potrebno bi bilo našim članom, da bi ga čitali. Saj se zgodi, da vprašujejo člani za take stvari, ki so bile malo prej objavljene v „Kmetovalcu“.

„Kmetovalec“ je danes najcenejši strokovni list v vsej državi in ga družba izdaja z žrtvami. Vsaka številka je pri današnjih cenah vredna najmanj 1 Din, kar bi znašalo na leto pri 24 številkah 24 Din. Družba pa dobi zanj in za vse druge ugodnosti, ki jih nudi članom, samo 15 Din, kajti ostalih 5 Din od članarine si pridrže podružnice. Ta članarina je tako nizka, da je sploh nevzdržna. Poglejte druge strokovne liste in prepričali se bode, koliko več znaša njih naročnina. „Srbski Poljoprivredni Glasnik“, ki ima še enkrat toliko strani kakor „Kmetovalec“, stane letno 130 Din, kar bi odgovarjalo 65 Din za „Kmetovalca“. „Uzorni Vrtlar“, ki ma enak obseg kakor „Kmetovalec“ in ki izide samo enkrat na mesec, stane 40 Din na leto. Pa tudi vsi drugi domači listi so dražji kakor je „Kmetovalec“.

Zavrnutí je pri tej priliki tudi neupravičen očitke, da prinaša „Kmetovalec“ preveč tvarine iz vinarstva, ki ga goje le posamezni kraji Slovenije. Take prazne očitke in izgovore delajo navadno kmetovalci, ki „Kmetovalca“ sploh ne čitajo. Bodi takim

in enakim kritikom povedano, da je prinesel „Kmetovalec“ v zadnjih 3 letih, in sicer l. 1923. od 146 strani strokovnega berila le 19 strani (13%) vinarskega pouka, l. 1924. od 124 strani le 31 strani (25%) vinarskih člankov in l. 1925. od 146 strani le 19 strani (13%) vinarskih sestavkov. Če pomislimo, da je izmed 17.000 članov, ki jih šteje družba, 6200 (36%) članov, ki se bavijo z vinogradništvom in ki potrebujejo tudi pouka v svoji stroki, potem lahko uvidimo, kako prazne in malovredne so take kritike.

Uredništvo „Kmetovalca“.

Nujno spomladansko delo pri zimskem žitu.

Hladnik, sreski ekonom.

Ozimina je vobče dobro prezimila, vendar ne kaže povsod najboljšega stanja. Vzrok tiči deloma v zgodnji zimi, zaradi katere niso bile posetve zadosti obraščene, deloma pa v poškodbah po miših, tako da izgledajo njive v živo popasene. Bati se je tudi, da zgodnji spomladanski srez napravi obilo škode. Takim setvam je treba sedaj pomagati, da se okrepijo.

Redke in slabo razvite setve je pognojiti s kakim umetnim dušičnatim gnojilom, n. pr. čilskim solitrom ali z apnenim dušikom. S tem gnojenjem dosežemo, da se žitne rastline **obrasejo in zgoste**. Za 1 ha (na 10—12 mer.) rabimo 100 kg tega gnoja. (Paziti je na pravilno rabo teh gnojil, da rastlin ne požgemo.)

Pognojene in tudi nepognojene setve je prebrati. S tem dosežemo sledeče: Gnoj se zmeša z zem-

ljo, da pride čim prej do učinka. Brana zdrobi gornjo trdo skorjo, ki raščo zadržuje, ker ne moreta do korenin zrak in toplota; rastline s tem okopljejo in uničimo mnogo drobnega plevela. S tem pospešujemo bujnejši razvoj žita. **Brananju ima slediti še valjanje** zimske strni.

Z valjanjem pritisnemo morebiti natrgane rastline nazaj k zemlji. Rastline se namreč v potlačeni zemlji bolje ukoreninijo. Žito je tudi manj podvrženo poganjanju. Povaljana lahka zemlja obdrži tudi boljše zemeljsko vlago, vsled česar preneso rastline večjo sušo. Z valjanjem in brananjem uničimo tudi veliko število mišjih rogov, tako da v novo nastalih rovih lažje preganjamo miši.

Setve, ki bi bile poškodovane po **spomladanskem srežu**, je samo **povaljati**, ker je poškodovano setev mogoče le na ta način ohraniti. To valjanje je izvršiti v suhem vremenu koncem marca in v aprilu.

Ako bi taka dela pri nas splošno upeljali, ki so v naprednejših državah tako v navadi kakor amen v očenašu, bi nam mnogo pripomogla k boljšim letinam.

Kalij pri zeljnatih rastlinah.

Znano je, da vpliva kalij ugodno na zeljnate in korenške rastline in da je mogoče s pomočjo kalijevega gnojenja doseči lepe uspehe. Dognali so to številni poizkusi pri nas in drugod. Tudi pri vrtnih rastlinah se kalijevo gnojenje dobro sponaša zlasti pri kolerabi, ohrovtu in zelju.

Pod. 14. Poskusno gnojenje kolerabe z umetnimi gnojili. Glej članek „Kalij pri zeljnatih rastlinah“.

Pod. 14. nam kaže uspehe poskusnega gnojenja pri kolerabi, ki ga je priredilo zdravilišče Haar pri Monakovem na prostoru 4 arov (400 štir. metr.). Vsak ar je bil drugače pognojen, in sicer na sledeči način in s sledečim uspehom:

Gnojila za 1 ar:

		Pridelek od 100 sadik po številu glav in po teži:
	I.	66 glav (rastlin) 17.7 kg
6 kg superfosfata 2.8 kg čil. solitra	II.	79 glav 22.9 kg
3.2 kg kalijeve soli 6 kg superfosfata 2.8 kg čil. solitra	III.	81 glav 22.5 kg
6.4 kg kal. soli 6 kg superfosfata 2.8 kg čil. solitra	IV.	84 glav 24.5 kg
6.4 kg kal. soli 6 kg superfosfata 5.6 kg čil. solitra		

Pridelek na prostorih I., II., III. in IV. vidimo po vrsti v štirih kupčkah od leve na desno, in sicer glede števila glav kakortudi glede teže. V ozadju podobne vidimo njivo, obdelano s solato. Kakor se glasi poročilo, ta njiva že 12 let ni videla hlevskega gnoja.

—r—

Izbor koruznih semenjakov.

Inž. Sadar, Maribor.

Kmetovalcu se v letu 1926. ne obetajo ravno zlati časi. Vse prej! V istem času, ko je lani izšel zakon o splošni carinski tarifi, ki občutno poviša carino potrebščinam za kmetijsko proizvodnjo, so pričele znatno padati cene vsem poljedelskim in ži-

vinorejskim proizvodom. Pridelek kmetovalčev je padel v ceni za skoro 50 odstotkov, sami stroški obdelave so se pa še podražili.

Kmetijstvu preti v tem letu občutna kriza. Ne bojimo se, da bi naš žilavi in delavni kmet tej krizi

podlegel. Toda stala ga bo obilo truda in pomanjkanja. Morda ga bo ta šiba celo pripravila do tega, da bo raje upošteval dobre svete; kajti kmet bo moral izrabiti vsa, navidez še tako malopomembna sredstva, da se zviša proizvodnja.

Slovenski kmet prideluje med ostalim tudi koruzo. S koruzo zasejana površina v Sloveniji iznaša okrog 8% njivske in 14% žitne površine. V primeri z ostalo državo je sicer ta koruzna površina zelo majhna, kajti poprečno zavzema koruza v naši državi 31% vsehi njiv. Vzrok je temu vsekakor naše bolj hladno podnebje in višinska lega Slovenije. Vzlic temu raste v naših vinorodnih krajih koruza prav lepo. Zato upam, da sledeči migljaji ne bodo odveč. Nanašajo se ti nasveti na pripravo koruznega semenskega blaga.

Ne bom svetoval nič nemogočega ali neizvedljivega. Nasprotno! Pri nobenem žitnem semenu ni priprava tako enostavna kot ravno pri koruzi. Znano je, da moramo zrnje pšenice, rži, ječmena itd. vejati, čistiti in prebirati, da izločimo pleve in plevel. Za koruzno zrnje je to čiščenje nepotrebno; odpadejo torej čistilni mlini, vetrniki in trijeri. Sledeče nasvete bo zato lahko upošteval tudi najmanjši zemljak.

I. Izbor vrste.

Razume se, da bo kmetovalec najpreje temeljito preudaril, katero vrsto koruze bo sejal na svojem posestvu. Izbral si bo vrsto, ki odgovarja njegovi zemlji, podnebju, višinski in krajevni legi. V Sloveniji prihajajo v poštev le dve vrsti: trda koruza in konjski zob. V hladnejših krajih, kjer kmalu pritisne jesenski mraz, bo na mestu le trda koruza, ki splošno hitreje dozoreva; sem spadajo vse naše domače in neke udomačene vrste, kakor n. pr. hrvačica, Florentinec, seklerska rana, činkvantin, pinjoleto itd. Zgodnost navedenih vrst raste proti koncu: činkvantin in pinjoleto ste najzgodnejši sorti, ki dozorita ponekod, ako jih sejemo na zgodnjem strnišču. Domače sorte so sicer poznejše od zadnjih dveh vrst, vendar še redno dozorevajo. Le malo krajev je pa (v vinski klimi, Prekmurje), kjer popolnoma dozoreva konjski zob, ki je pozna, toda zelo rodovitna ameriška vrsta. Pazi, da ti koruza jeseni dobro dozori, če ne, nabavi si zgodnejšo vrsto! Če domnevaš, da bo dozorel tudi konjski zob, poskusi, toda previdno! Takoj si ne boš na jasnem, katera vrsta najbolje odgovarja, zato opazuj, preizkušaj in — misli!

(Dalje sledi.)

Moljavo žito.

Ivan Konda, Prapreče.

Često se pri nas dogaja, da postane žito, kakor: pšenica, ječmen, rž pa tudi koruza, shranjeno v žitnici (kašči) luknjičavo in piškavo. Pravimo: **žito je moljavo**. To se zgodi najraje v zatohli shrambi, kjer je žito na debelo nasuto v predale ali zaboje.

Tako žito izgubi veliko na svoji vrednosti. Moka iz takega žita daje neokusen kruh. Moljavost žita je kmetovalcu dostikrat v občutno škodo. To zaradi tega, ker se iz neprevidnosti ali pomanjkanja pouka ne zna izogniti tej nevarnosti.

Dosedaj se je vsa škoda moljavosti pri žitu večinoma pripisovala žitnemu molju, t. j. malemu me-

tuljčku (lat. *Tinea granella*). Če si pa vso škodo bližje ogledamo, pa temu ni tako.

Med moljavim žitom najdemo zlasti na dnu in v kotih predala vse polno malih podolgastih črno-rjavih živalc. To je tisti mrčes, ki dela tudi moljavo žito in ki ga naši ljudje napačno molj imenujejo.

Ta škodljivec, ki povzroča pri žitu v shrambah največjo škodo, je **žitni rilčkar** ali **črni žužek** (nemško: der Korn-Rüsselkäfer, lat. *Calandra granaria*). Ta hroščec je komaj 5 mm dolg, črno-rjav in valjast. Glavo ima podaljšano v nekoliko upognjen koničast rilček. S tem rilčkom navrtva luknjo v žitno zrno in položi vanjo jajce, iz katerega se izvali breznoqa bledorumená ličinka. Ta ličinka (črviček) izje vso moko, tako da ostane sama lupina, v kateri se potem zabubi. Iz bube se izleže nov hroščec, ki nadaljuje svoje pogubonosno delo. Ker se ta mrčes neznanško hitro razmnožuje (ena samica zaplodi na leto 60.000 hroščev) in ker se škoda tako hitro ne opazi, spada ta žužek med najškodljivejši mrčes, ki je že mnogokrat cele žitne zaloge uničil.

Da se te nadloge ubranimo, je treba posebne pozornosti. Shramba za žito mora biti zračna, suha, snažna in kolikor mogoče hladna. Žito je spraviti v žitnice popolnoma posušeno in paziti je, da se ne ugreje. Kjer je dana možnost, da se hrani žito razgrnjeno po tleh v plasteh, v katerih ga je mogoče večkrat z lopato premetati, nima ta škodljivec tako ugodnih pogojev za svoj razvoj in zato tudi ni tako nevaren.

Vse drugače pa je, kjer se žito shranjuje v običajnih kaščah, bodisi lesenih ali zidanih. Tam je žito navadno na debelo nasuto v predale, skrinje ali zaboje. Ker v taki shrambi ni zadostnega prepriha, se mora žito prezračevati na ta način, da ga večkrat na leto premešamo iz enega predala v drugega. Preden to delo opravimo, moramo izpraznjen predal temeljito očistiti. Pri koruzi se obvarujemo tega zla najbolje s tem, da ohranimo do porabe storže neorobkane.

Če pa imamo molje že v žitnici, tedaj se moramo takoj lotiti dela, da se tega zla iznebimo. Priporočajo se razni pripomočki, ki so vsi več ali manj pomanjkljivi. Še največ izda zažveplanje praznih predalov z žveplenim dimom, preden jih napolnimo. Najbolj preskušeno sredstvo je pa tole: Kakorhitro opazimo, da je žito od žužka napadeno, ga prerešetamo na primernem rešetju, skozi katerega pada mrčes v podstavljeno pločevinasto posodo, iz katere ne more vunkaj, da bi se razlezel in prišel zopet nazaj med žito. V to nam prav dobro služi n. pr. navaden bakreni kotel, v katerem pokončamo zalego pozneje z vrolo vodo. Žito pa je prezračiti na ta način, da ga razgrnemo na solncu. Tam naj ostane toliko časa, da se odstrani slednji žužek. Nato spravimo žito nazaj v dobro očiščen in zažveplan predal. Dobro pa je, da žito še prej prevejamo na čistilnem mlinu. S tem odstranimo napadeno zrnje in mešičke, v katerih je skrita zalega.

Še boljši način spraviti mrčes in zalego iz žita je pa ta, ki ga opravljajo skrbne gospodinje, preden dajejo žito v mlin. Žito je izprati v vodi in neprestano mešati, da splavajo hroščeci in vsa napadena zrnja na vrh. Nato jih z roko odstranimo. Seveda moramo tako žito zopet temeljito osušiti.

(Konec pril.)

Perutninski nitkar.

Zzdr. Šerbec, Ormož.

Sedaj je ravno čas, ko vidiš skoro pri vsaki hiši perutninsko mladino ali se pa že vali. Vsakdo z veseljem ogleduje te male, nad vse srčkane stvarce, posebno pa gospodinja. Toda njeno veselje kali pogostoma nekaj. Marsikatero pišče namreč zaostaja od svoje družbe, povzdigne glavco, odpira kljun in zajema sapo v taki meri, da se včasih prevrne. Ljudje rečejo, da zeha. Drugo pišče zopet strese z glavo in kihne. Rečejo, da ima kihavico. Tretje pišče pa že leži kje na dvorišču, ne more več vstati, odpira kljun in zajema sapo. Slednjič pogine. Na ta način premine skoro vsa perutninska, oziroma kokošja mladina pri hiši, najmanj pa polovica.

Vsakdo z brigo in radovednostjo povprašuje po vzroku te bolezni, kajti skoro nobeden kmet nima pojma čemu in odkod pride kihavost in zehanje nad piščance, purčeta in drugo perutninsko mladino.

Da bomo mogli upoznati navedeno bolezen, vzemimo piščanca, ki je poginil na tej bolezni. Ako ga nimamo ravno pri rokah, pa vzemimo zehajočo pišče, položimo njegovo glavco na mizo in mu hitro z ostrim nožem odrežemo glavo tik tilnika. Nato prerežemo z malimi škarjami vrat na spodnji strani, in sicer od odrezanega konca vzdolž do prsi. Ko potegnemo oba roba prerezane kože malo narazen, zagledamo sapnik. Je siv in hrustančast. V njem sta ena ali dve temni lisi, temna telesca. Ako jih z dvema prstama iztisnemo vun, vidimo, da je vsako telesce kaplja strnjene krvi. Nato razbrskamo s šivanko kapljo in začudeno opazimo, da se iz te kaplje krvi prikaže rdečkasta, kakor domača nit debela glistica, ki je navadno čez 1 cm dolga. To je samica. Na enem koncu je navidez preklana. A v resnici se je pa drži od nje trikrat manjši samec, ki je ravno v spolnem spoju s samico. Učeni svet imenuje tega črva „syngamus trachealis“, a mi ga bomo imenovali **perutninskega nitkarja**, ker je niti podoben in ker tudi spada v vrsto črvov-nitkarjev.

Videli smo, da se samica kar v sapniku oplodi. Kar tukaj tudi zleže nešteto jajčec. Med kihanjem pa pridejo jajčeca piščetu v kljun, od kjer se razpršijo deloma na prosto, deloma jih pa pišče požre in potem pridejo z blatom na svetlo. S kihanjem in z blatom se razsejejo tisoči in tisoči jajčec našega zloglasnega perutninskega nitkarja po dvorišču, po tleh, kjer perutnina prenočuje in sploh povsod, kjer hodi perutnina, posebno pa kihajoča in zevajoča piščeta. Po takih tleh išče zdravo pišče hrano in z njo dobi v sebe lahko na stotine jajčec nitkarja. Jajčeca pridejo v želodec, odtod po krvi v sapnik, kjer se prav kmalu zvalijo in zrastejo v nitkaste črvičke. Ti zamašijo sapnik, da ne more zrak blizu. Zaraditega pišče zajema zrak, toda dobi ga vedno manj in manj, dokler se slednjič ne zaduši.

Kako se tedaj ubranimo in rešimo te perutninske bolezni? Pred vsem ne smemo kupiti perutnine ali jajc za valjenje v oni hiši, kjer imajo perutninskega nitkarja. Nadalje moramo uničiti vsa jajčeca nitkarja tam, kjer so posejana po obolelih piščetih. V perutninskem hlevu očistimo večkrat, posebno pa v spomladi najprej odpadke, katere ali globoko zakopljemo ali pa odpeljemo na take njive, kamor ne pride perutnina. Potem polijemo perutninski hlev z

vrelo vodo, kateri dodamo pepela ali pa sode. Ako pa tega ne zmoremo, tedaj pa vsaj prav dobro prebelimo ves hlev in še povrhu tega polijemo tla s tekočim apnom. Nato polijemo dvorišče z apnenim beležem ali pa potrosimo z apnenim prahom. Potem je dobro, da vsako pišče takoj zamorimo in ga globoko zakopljemo, kakor hitro začne zevati. Kajti to pišče bo kmalu začelo s kihanjem in s svojim blatom sejati brezštevilna jajčeca od nitkarja in bo s tem okužilo zopet druga. Pravega zdravila za obolelo pišče ni. Res je, da priporoča veda to in ono zdravilo, da marsikatera gospodinja misli, da je rešila in ozdravila bolno pišče z oljem, s to ali ono mastjo, s stolčnim česnom, poprom itd., toda taka ozdravljenja so le slučajna.

Iz tega lahko sklepamo, da je perutninski nitkar največji sovražnik za perutninsko mladino. Je še veliko bolj nevaren, kakor pa perutninska kuga za odraslo perutnino. Ta se da hitro in z uspehom preprečiti s cepljenjem, katero izvrši živinozdravnik. Nasprotno pa ni nobenega cepiva ali drugega tozadevnega zdravila proti perutninskemu nitkarju. Le naša vztrajna, gori opisana borba ga počasi, toda gotovo uniči.

* Krmljenje in oskrbovanje kokoši.*

Običajno **krmimo** kokoši dvakrat na dan, in sicer naj dobe zjutraj, osobito v zimskem času, skuhan krompir, peso, korenje, repo, obloženo z otrobi ali metjo, popoldan pa naj dobe zruja, in sicer po 4 dkg na 1 kokoš. Koruza ni vedno najboljša piča, po njej kokoši preveč odebele in prenehajo nesti; najbolj bi jim morda sodila v večji meri v času, kadar se misajo (mavsajo), da si hitreje opomorejo v svoji slabosti. Po moji skušnji je oves, pomešan do $\frac{1}{3}$ s koruzo, prav primerna hrana; res je, da planejo najprej požrešno po koruzi, vendar ko te zmanjka, tudi oves prav vestno poberejo. Izbirčne so kokoši samo tam, kjer jih ne krmijo pravilno in z enako hrano. Vsak jih pač krmí s tem, kar ima pri roki, s pšenico, ječmenom, ajdo itd., toda bolje je, da se držimo ene vrste žita. Na kmetih dobe kokoši povsod dosti apnenčevega peska, ki ga potrebujejo za prebavo in tvoritev jajčne lupine, po krajih, kjer tega ni, posebno kjer jih imajo vedno zaprte, pa jim je nuditi zdrobljeni zidni omet, glen, premogov pepel in slično. Ako nima dovolj apna, nese mehka jajca in vrlutega slabo prebavlja.

Kokoš je živalca za **prosto gibanje** po dvorišču, sadonosniku, gnoju in cesti; potrebuje svežo vodo, solnce, čisti zrak in svažen kurjak. Kurjereja po zaprtih drvarnicah je popolnoma napačna spekulacija; kdor nima za kokoši prostora, naj se s kurjerejo ne peča, imel bo le izgubo!

Glede snage v kurnjakih pač moramo reči, da vlada še malone povsod največja brezbriznost; običajno se spomnijo gospodinjje na kurji gnoj šele takrat, kadar sejejo na vrtu kumare ali murke. Torej le enkrat na leto so te živalce tako srečne, da jim površno skidajo njihovo stanovanje. Zato so često vse polne drobnih uši in se neprestano obirajo, da se jim niti jesti ne ljubi.

* Iz predavanja živinor. ref. M. Zupanca v Telarjih.

Za ušivost mlade živine se gospodarji še zanimajo, za enako nadlego pri perutnini pa se ne zmenijo. Če uši shušajo tele, potem se ni čuditi, da tudi kokoš postane vsa mršava. Mrčes se redi osobito v nesnažnih kurnjakih, za katere se nihče ne briga; vse je polno kurjega blata: grede, kjer žival sedi, gnezda, kjer bi naj nesla in posebno še tla. Le pojdi v tak ostuden kurnjak, kmalu ti bo gomazelo po rokah vse polno drobne golazni. Ljudje imajo proti raznemu mrčesu prašek „Zacherlin“, kokoš pa se koplje v pesku, cestnem prahu ali sličnem, da si prežene zajedalce; tudi njen trud je prazen, če stanovanje ni čisto!

Pomagajte živalim, ostrgajte večkrat na leto ves kurnjak ter pobelitate dvakrat zapored vse stene, tla in droge, da bodo čisto beli; dobro je, če pridenete beležu nekoliko lizola ali karbolineja, uspeh bo še izdatnejši. Da nesejo po kmetih kokoši po senu, slamni, v listnici, za streho, v kotu med zloženimi škopniki, je vzrok edino ta, ker imajo tam čisto, snažno in mirno gnezdo. Ako ji priskrbite te pogoje v kurnjaku, vam ne bo treba stikati za jajci po vseh kotih gospodarskega poslopja. Kokoš ljubi svoje gnezdo in nese rada na enem mestu, saj najdemo često v skritih krajih cele kupe jajc, ki jih je nanesla samo ena kokoš. Pisec ima precejšnje kokošje čredo in vse nesejo lepo doma v kurnjaku, dasi je v neposredni bližini sosedov hlev, kjer bi se lahko skrivale. Torej čistite kurje staje, to delo vam bodo radi napravili otroci, še zabava jim bo, da smejo beliti. Še večji mir in snago v napravljenem gnezdu pa seveda potrebujejo koklje, ki valijo. Ponekod jim napravijo gnezda v starih košarah ter potresejo med prvo slamo ali lesno volno, kar jim pač dajo, živoapnenega prahu in nato zopet slame in v to položijo jajca. Preveliko število jajc ni dobro, najbolj se obnaša število 13 (ki pa tukaj ni nesrečno), kajti ni samo zadosti, da koklja jajca pokrije, ona jih mora tudi s svojim telesom greti. Res je, da jih koklja pridno meša, da dobijo vsa enakomerno toplino, toda pri velikem številu se jajca na robu, kjer so le slabo zakrita, lahko prehladijo in končni uspeh je slab. Izvrstno valijo in vodijo pure, katerim podložimo lahko tudi večje število, celo do 23. Kjer nimajo pur, naj jemljejo za koklje stare, že preskušene kurje mamice; navadno te sicer ne nesejo tako dobro, so pa zato dobre vzgojiteljice. **Jos. Gosak.**

Razkisanje vina.

Inž. Bogdan Pahor.

Množina kislin v vinu je v splošnem odvisna od najrazličnejših okolnosti, med katere spada v prvi vrsti podnebje, lega vinograda, sorta in zoritev. Slaba zoritev je brezdvomno najvažnejša okolnost, da je velika množina naših vin obdarjena s tako obilno kislino. Grozdje pri nas ponavadi prezgodaj potrgamo in še zeleno sprešamo. Zeleno grozdje vsebuje velike množine kislin, med njimi osobito veliko jabolčne in vinske kisline. Slednja daje vinu oni ostrokisli okus, ki je za kislina vina tako značilen.

Če pustimo pri lepem jesenskem vremenu grozdje še na zelenem trsju, se kisline ne prestopajo izgubljajo. Posebno pada množina proste vinske kisline ob zoritvi, ker se ne prestopajo spaja s kalijem v vinski

kamen, tako da se v popolnoma zrelem grozdju skoro popolnoma izgubi. Povprečno pa lahko rečemo, da znaša za naše kraje množina vseh prostih kislin v vinu, računjenih na vinsko kislino, 5—8‰ (5 do 8 tisočink). Vino pa, ki vsebuje 10‰ svobodnih kislin in več, je že močno kislo in tudi precej trdo. Takemu vinu pri istočasnem močno kislem okusu bo kazalo odvzeti nekoliko njegove kisline.

Omeniti pa moramo, da je razkisanje vin zelo kočljiva in večkrat tudi precej opasna stvar, osobito če se take manipulacije vrše po receptu, ne da bi poznali kletarskih načel.

Vino razkисamo lahko na več načinov:

1. potom naravnega razpada kislin,
2. kemičnim potom,
3. potom prekípenja,
4. potom rezanja.

1. Razkisanje potom naravnega razpada kislin.

Naravni razpad kislin se ne opaža samo v mladem, temveč v manjšem obsegu tudi že v dozorelem, da celo v buteljskem vinu. Seveda se ti pojavi v svojem obsegu ne prestopajo krčijo. Najbolj živalno se vrši tak razkroj kislin v mladih vinih.

Dolgo vrsto let so bili ti pojavi za znanstvenike velika uganka. Prvotno mnenje, da tiči vzrok neprestanega padanja vinskih kislin v izločevanju vinskega kamna, je prišlo ob svojo veljavo, ko so na dnu sode izločeni vinski kamen tehtali ter ga odračunali od prvotne množine prostih kislin mošta in opazili, da se ta račun ne ujema. V vinu je bilo v resnici veliko manj kislin kakor jih je račun izkazal. Zato so iskali nova pota in nove vzroke tega pojava. Te procese so temeljito proučevali Kullisch, Müller-Thurgau, Koch in Seifert. Posebno pa slednji, kojemu se je tudi posrečilo v jedru dognati vzroke imenovanih pojavov. Seifert je namreč dognal, da ni razpad kislin v zvezi samo z delovanjem gotovih mikroorganizmov ali bakterijev (*Micrococcus malolacticus* Seifert i. dr.), ampak on je povsem jasno povedal, da se pri tem procesu vrši tudi razkroj jabolčne kisline v mlečno in ogljikovo kislino. Pri tem razkroju nastala mlečna kislina je veliko šibkejša od jabolčne kisline. V tem torej tiči tudi vzrok padanja vinske kisline. Njegova razkritja so nedoglednega pomena za kletarstvo. Osobito za kraje, kjer imajo močno kislina vina.

Če hočemo torej razkисati vino, moramo v prvi vrsti gledati, da pustimo vino malo delj časa stati na drožeh in pozneje pretakati. Dognano je, da so vinske droži odnosno njih beljakovinski razkroji najboljše hrana za bakterije. Seveda, da v tem ne smemo iti predaleč in da tudi bolnega vina ne smemo puščati na drožeh, je povsem jasna stvar. Če hočemo, da se ti bakteriji dobro razvijejo, jim moramo nuditi kar ugodnejše pogoje za njihov razvoj. Ker pa gorkota in zrak odnosno kisik prav posebno dobro uplivajo na delovanje teh bakterijev, moramo poskrbeti za dosti gorko klet in za dobro prezračenje vina. Prezračenje vina dosežemo na ta način, da drože večkrat premešamo. Razpad kislin se vrši tudi pozneje pri nadaljnjih pretakanjih.

Večkrat pa prav težko dosežemo delovanje teh bakterijev, posebno tedaj, če je bilo kipenje mošta izvršeno s samočistimi kvasnimi glivicami. Zato tudi ne bo kazalo, da bi rabili te glivice pri močno kislili moštih.

Tudi previsoka množina kislin ovira delovanje teh glivic in potrebno bo včasih, da takim vinom od vzamemo kemičnim potom nekoliko njihove kisline s pomočjo ogljikovokislega apna. Razen tega vpliva tudi večja količina alkohola neugodno na njihovo razmnožitev in delovanje.

Vina, katera želimo razkisliti naravnim potom, ne smemo nikdar močno žveplati, ker bi znali z močnim žveplanjem te mikroorganizme (glivice), če ne popolnoma, vsaj deloma zatreti. (Dalje sledi.)

Kako gospodariš?

(Dalje in konec.)

Pridelovalni stroški so seveda lahko tudi nekoliko nižji, nego smo jih navedli. Po drugi strani pa moramo pomisliti, da malokateri kmetovalec pri nas doseže pridelok 150 q krompirja na 1 ha.

V našem slučaju znaša čisti donos z 1 hektarja 1730 dinarjev. Ta znesek mora pokrivati vsaj obresti zemljiške glavnice. Ako je naša njiva vredna 20.000 dinarjev, znašajo 4% obresti v enem letu 800 dinarjev. Ker smo pridelali 150 q krompirja, je dobljena zemljiška renta popolnoma pokrila najmanjše obresti, ki jih moramo pričakovati od svoje zemlje, ter preostane še znesek 930 Din, katerega lahko smatramo kot nagrado (podjetniški dobiček) kmetu-posesedniku, ki je preudarno in pridno gospodaril.

Tudi v današnjih, za kmetovalca težkih razmerah so taki dohodki mogoči, in če imajo mnoge naše kmetije leto za letom več izgube nego dobička, je to znamenje, da je tudi pri nas še zmerom več slabih gospodarjev nego dobrih. Slovenci nimamo tako blagoslovljene zemlje, ki bi nam tako veselo rodila žito kakor v Sremu in Vojvodini, imamo pa bolj blagoslovljeno srce, da verujemo v sladkost dela in trpljenje: „V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh!“ Bolj ko drugi moramo z delom rok in duha skrbeti, da nam zemljiška renta kmetске grude ne usahne.

Gospodarski računi nam nudijo dragocene nauke, ki jih brez svinčnika v roki brž preslišimo ali pozabimo. N. pr. iz zgoraj navedenega računa takoj spoznamo: če bi se bili bali stroškov za dober semenski krompir ter bi dobili vsled tega pridelok za polovico manjši, recimo namesto 150 q le 80 q krompirja, nam račun pokaže izgubo. Ravnotako obremenijo račun n. pr. predrage kleti in nove stavbe, nemarnost pri shranjevanju pridelka itd.

Podobno, kakor smo izračunali proizvajalne stroške za krompir, lahko izračunamo tudi za druge kmetijske sadeže. Ako sledi za krompirjem n. pr. pšenica, moramo všteti v pridelovalne stroške pšenice tudi $\frac{1}{3}$ stroškov za hlevski gnoj, ki smo ga dali pod krompir. Recimo, da pridelamo na 1 ha 18 q zrnja in 30 q slame. Pri današnjih cenah nam tedaj pokaže račun okrog 800 Din čistega donosa (zemljiške rente). Če pa pridelamo namesto 18 q pšeničnega zrnja n. pr. le 10 q, potem skoraj gotovo ne bodo pokrili dohodki v naših razmerah niti stroškov.

Kakor smo že poudarili, utegnejo biti postavke, na katerih temelje kmetijski računi, na raznih gospodarstvih in v raznih dobah jako različne. Zato vsak, ki mu je lastni blagor pri srcu, svinčnik v

roko! Račun je slednjemu gospodarju najboljši prijatelj in najodkritosrčnejši svetovalec. V priznanje in ne v obsodbo naj ti bo prislovica: „Kar znaš, to imaš!“ O pravem času torej sodi sam sebe, da ne boš obsojen!

Naročnikom na sol.

Monopolska zaloga (stovarišče) soli, na katero se obračajo kmetijske podružnice, posebno one iz mariborske oblasti s svojimi naročili, nas prosi, da objavimo v splošno ravnanje sledeče poučilo, kar s tem radi storimo, in sicer:

1. Da ima ta zaloga le navadno belo morsko sol po ceni 2,90 Din za 1 kg in da jo oddaja le v vrečah po 50 kg.

2. Da soli brez vreč ne prodaja, vreča pa stane 16 Din.

3. Da prodaja sol loke zaloge, torej ne posreduje nikakega prevoza, itd.

4. Da je sol in vrečo plačati takoj, ko je stehšana.

5. Da se sol prodaja vsakemu kupcu, toda najmanj po eno vrečo.

Monopolsko stovarišče soli v Ljubljani objavlja to poučilo v splošno vednost, ker nima potrebnega osebja, da bi odgovarjalo vsakemu posameznemu interesentu in naročniku.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 21. Ravnali smo se po receptu iz l. 1924. za napravljanje mila doma, ki veleva, da se najkuha 16 litrov vode, 6 kg domače masti in 2 kg lužnega kama, kar je vedno dobro uspelo. Zadnjikrat pa smo kuhali milo po ravno istem receptu „Kmetovalca“, samo da smo imeli razpuščen loj, pa ni šlo vkup, ker se je loj zgoraj penil, spodaj pa je bila voda. **Kaj je vzrok, da se milo ne strdi?** (J. F. v S.)

Odgovor: Predvsem je treba poudariti, da se niste strogo držali recepta v „Kmetovalcu“, ki se doslovno glasi: „Na 1 kg loja je vzeti 1 l vode. To je skupaj segreti. Poleg tega je v 2 l vode raztopiti 20 dkg lužnega kama. Ti raztopini je priliti prej segreti zmesi loja in vode in vse skupaj kuhati, da postane raztopina dosti gosta. Na to jo je ohladiti in milo je gotovo.“ Toda to ni glavni vzrok, da milo ni uspelo. Domnevati se mora namreč, da ste delali najbrže s slabim lužnim kamnom, ki je bil že izpremenjen v sodo ali natrijev kařbonat: s sodo pa se loja vmiliti ne da.

J. T.

Vprašanje 22. Imam svinjo, ki je že trikrat skotila. Prvič pet pujskov, ki so že tretji teden vsi poginili; drugič sedem, od katerih je v sedmem tednu šest poginilo, in tretjič sedaj deset pujskov, izmed katerih so že po treh tednih trije poginili. Svinji pokladam z redko krmo z dnevnim dodatkom 4 litrov kuhanega žita, zvečer pa pol litra ajde. Žival je srednje-rejena in bolj slaboga vimena. **Kako ohranim ostale pujske? Naj-li pustim tako svinjo še za pleme?** (I. Z. v S.)

Odgovor: Najprej ni priporočljivo, da se svinja, od katere pujski so že dvakrat poginili, pusti še tretjič za pleme, kajti verjetno je, da je taka žival sama kriva na poginu svojega zaroda. Če pa hočete poskušati ohraniti sedanjo mladino pri življenju, postopajte sledeče: Svinji polagajte namesto žita rajše koruzne moke, ki pospešuje mlečnost. Ajde sploh ne krmite doječih svinj. Dodajajte ji v krmi vsak dan po eno žlico poklajnega apna, ki preide v mleko in s tem tudi pujskom v kosti. Tem pa pokladajte tudi nekaj koruzne moke s primernim dodatkom poklajnega apna. V svinjaku, kjer se nahajajo pujski,

položite v kot kup suhe zemlje, pomešane z lesnim ogljem, da jo živali poljubno žrejo. Vsak dan ob lepem vremenu spuščajte pujske na prosto na dvorišče ali v kak sadovnjak, da se naskajejo in nažrejo prsti, mrčesa in trave, sploh vsega, kar jim tekne. Če pujski nimajo kake posebne bolezni, podedovane po materi, morajo pri takem ravnanju dobro uspevati. L.

Vprašanje 23. Imam travnik v senčni legi, na katerem raste največ cedilja, ostalo je pa prav dobra zemlja, na kateri pa večina rastlin dobro uspeva le v suhih letih. Lucerna je pa sicer vzklikala, toda kmalu se je vsa poizgubila. **Kaj mi je sejati, da napravim iz te zemlje dober travnik?** (I. R. v R.)

Odgovor: Cedilj ali bekica (Hainbinse, luzula) je trava mokrih tal in jo je smatrati na dobrili senokošali kot plevel. Tam, kjer raste ta trava, je zemlja bolj močvirnata. To pa sledi tudi iz Vašega pisma, v katerem pravite, da imate v suhih letih na tem zemljišču dobre letine, v mokrih pa slabše in da se Vam lucerna poizgubi. Lucerna na mokrih, mrzlih tleh ne uspeva, zato je tja nikakor ne sejte. Če hočete to zemljišče izpremeniti v dober travnik s sladko travo, ga morate najprej osušiti z jarki ali z drenažo ter potem pognojiti s Tomasovo žlindro, kalijevo soljo in z apnenim dušikom. Na tako obdelano zemljo posejte travno mešanico za težke zemlje, ki jo dobite pri Kmetijski družbi. Sicer pa Vas moramo opozoriti, da iz zemljišča v senčni legi ne morete nikdar pričakovati najboljših pridelkov. L.

Vprašanje 24. V letu 1917. sem ob svoji meji 30 cm oddaljeno od mejnika zasadil smreke za ograjo, ne da bi kdo tedaj temu ugovarjal. Letos sem te smreke prvič obstrigel. Sedaj pa zahteva sosed, ki ima ob meji pot na polje, da odstranim to seč. Smrekova meja je tako uravnana, da se vidijo mejniki izven seči na sosednji strani. **Ali me more sosed prisiliti, da odstranim smrekovo ograjo?** (I. E. v P.)

Odgovor: Glasom drž. civ. zakona velja načelo, da ne sme nihče drevja tako saditi, da bi njegove korenine in njegove veje segale čez tuj svet, kajti tedaj zamore razpolagati z njimi tisti, katerega je zemljišče. Deželni zakon za Kranjsko od 21. februarja 1912. l. št. 11. pa določa, da imajo lastniki sosednjih poljedelskih zemljišč pravico predlagati, da se lastnika parcele, ki jo hoče pogozditi, primora, da bo na primerno širokem robu zasadil nizek gozd in ga na kratko dobo sekal, ako bi njih zemljišča vsled zasenčevanja ali preraščanja korenin utegnili trpeti škodo. Ako zemljiške razmere ne dopuščajo nizkega rasti, je predpisati, da mora biti rob brez lesne rasti. V Vašem slučaju pa Vas sosed ne more prisiliti, da bi odstranili celo seč, ker njegovo zemljišče, t. j. njegova pot, ne trpi vsled zasenčevanja in preraščanja korenin. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Češnjica v Bohinju je zborovala 17. januarja t. l. Od 36 članov je bilo 14 navzočih. Iz računskega poročila je povzeti, da je imela podružnica 15.135 Din dohodkov in 14.403 Din stroškov, preostanka 732 Din. V odbor so bili izvoljeni: načelnikom Iv. Arh, za odbornike pa: Jož. Mlakar, Mart. Hribar in Jan. Korošec. Delegatom je bil izvoljen Iv. Arh. Pri slučajnostih se je pogovorila otežkočena priskrba gospodarskih potrebščin in naprava lastne drevesnice kakor tudi sedanja denarna kriza in draginja za kmetijske pripomočke.

Kmetijska podružnica na Koprivniku v Boh. je zborovala 31. januarja t. l. Zapisnik je pomanjkljiv in navaja le izid volitev. V odbor so bili izvoljeni: Iv. Korošec načelnikom, Jan. Beznik tajnikom, Fr. Zupan blagajnikom in Jer. Sodja ter Ant. Zupan. Delegatom je bil izvoljen Fr. Zupanc.

Kmetijska podružnica Unec je zborovala 31. januarja 1926. Od 55 udov je bilo navzočih 13. Blagajniško poročilo izkazuje

113.90 Din prebitka. V odbor so bili izvoljeni: Ant. Svet načelnikom, Fr. Matičič (Slivce), Matija Matičič, Fr. Matičič (Rakek), Ant. Rebec, Ivan Puntar, Iv. Klemenc in Andr. Kenič, odbornikom. Delegatom je bil izvoljen Fr. Gnezda. Podružnica je pretečeno leto nabavila travniško brano in je sklenila naročiti še drevesno škropilnico.

DOPISI.

Iz Tržiča. Na plenarni seji živinor. odbora za sod. okraj Tržič, ki se je vršila pri gosp. načel. Primožu na Pristavi pri Tržiču, dne 28. februarja 1926., se je obravnavalo in sklenilo sledeče: 1. Prirediti **premovanje govedí**, združeno z **licenciranjem**, dne 24. aprila, t. j. na Jurjevo. Namen te prireditve je med drugim ta, da spoznamo do dobrega tiste živinorejce, ki so zmožni s pravilnim odbiranjem (selekcijiranjem) in dobro izrejo doseči dobre uspehe. Odbor je tozadevno dovolil primeren znesek. 2. Odbor je dalje sklenil nakupiti 4 bike izven okrožja v svrhu preprečenja krvnega sorodstva. Iz istega razloga kupi odbor 8 plemenskih merjascev. Živali prevzamejo oplemenjevalne postaje z obvezo, da bodo redile bike 2 leti, merjasce pa 3 skočne periode. Odbor bo nakup bikov subvencioniral, merjaščke pa dal brezplačno. 3. Glasom sklepa seje z dne 6. januarja 1925. je odbor sklenil dati rejske podpore tistim rejcem, ki izredijo lepe bike. Izvoljena komisija je v dveh dneh vse naznanjene živali pregledala in ocenila ter od 24 priznala 16 rejsko podporo po vrednosti v znesku 50—200 Din. S tem hoče rejce pridobiti za dobro izrejo bikecev, da jih bo lažje odbirati za plemo. 4. Pri slučajnostih je odbor sklenil, da mora biti naročnik „Kmetovalca“ vsak, komur podeli odbor kakršnokoli podporo; v nasprotnem slučaju se mu naročnina pri izplačilu odtegne. — **J. Hladnik**, sreski ekonom.

KMETIJSKE NOVICE.

Redni občni zbor konjerejskega odseka I. Kmetijske družbe za Slovenijo, se vrši v sredo, dne 7. aprila 1926. ob 14. uri (2. uri popoldne) v prostorih Kmetijske družbe s sledečim dnevnim redom: 1. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročilo odbora; 3. poročilo preglednikov računov; 4. volitev odbora; 5. slučajnosti. — Ako ob določeni uri občni zbor ne bi bil sklepčen, se vrši drugi pol ure kasneje, ne glede na število članov. Predsednik: Fran Zupanič I. r.

GOSPODARSKE STVARI.

Poljedelska razstava v Pragi. Kakor vsako leto priredi tudi letos Poljedelsko udruženje Češkoslovaške republike v dne od 12. do 17. maja, znano poljedelsko razstavo v Pragi. Cilj razstave je nuditi splošno sliko razvoja poljedelsko-industrijskega v vsej republiki, delovati k nadaljnemu napredku poljedelstva, posredovati direkten stik izdelovalcev s konsumentom in podpirati razmnožitev produkcije. Razstava je razdeljena na številne skupine, kakor: rastlinarstvo in poljedelstvo sploh, gospodarstvo, živalstvo, poljedelska industrija, poljedelske stroje, zadrugarstvo itd. Poleg tega bodo prirejene še razne posebne razstave (sladkorna industrija, industrija in produkcija lanu, gospodinjstvo itd.). Posetniki razstave imajo na čsl. železnicah 33% popusta.

Ljubljanski velesejm. Udeležencem VI. Ljubljanskega velesejma od 26. junija do 5. julija je dovoljen 50% popust od normalnih vozniških cen na vseh progah drž. železnice za vse brze, osebne in mešane vlake razen luksuznega vlaka S. O. E. za potovanje v Ljubljano od 20. VI. do 5. VII. in za povratek od 26. VI. do 10. VII. t. l. Tudi za prevoz razstavnega blaga velja 50% popust v zmislu žel. tar. II. del. V. XIII. Te ugodnosti veljajo le na podlagi sejske legitimacije, ki se bo pro-

dajala v vseh večjih denarnih zavodih in trgovskih korporacijah po Din 30.

DRUŽBENE VESTI.

† **Av gust Günther**, posestnik v Slovenjgradcu in načelnik slovenjgraške kmetijske podružnice je umrl dne 9. marca 1926. Rajniki je bil dober kmetovalec, ki se je brigal za vse panoge kmetijstva ter skušal s svojim gospodarstvom vplivati na vso okolico. Z ljudstvom je prijazno občeval ter vsakomur rad svetoval kjerkoli je bilo potreba. Zato so ga pa tudi ljudje zelo čislali, kar se je pokazalo ob njegovem pogrebu, kojega so se udeležili vsi sloji tukajšnjega prebivalstva v nenavadno velikem številu. Naj mu bo lahka domača zemlja!

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Poslovanje raznih odborov. V okvirju društva poslujejo temeljem sklepov lanske skupščine ti-le posebni odbori: 1. Odbor za izdelavo elaborata o reviziji uradniškega zakona in uredbe o razvrstitvi (tovariši **Matjašič**, dr. Spiller-Muys, inž. Petkovšek, Šega in Sottler); 2. odbor za izdelavo referata radi dosege vštetja kaderskih in vojnih let (tovariši **Spiller-Mys**, Dular, Sustič in Štibler); 3. odbor za pregledanje in končnoveljavno redigiranje osnutka zakona za privatne kmetijske nameščence (tovariši inž. Wenko, Sorjan, dr. Spiller-Muys, Stampar ter Štibler); 4. odbor za izdelavo elaborata o reorganizaciji kmetijske potovalne službe (tovariši Kafol, Kurent, inž. Lah, Rohrman, Skalicky, Šega, Trampuš in inž. Zidanšek). Tovariši, ki imajo kake želje ali nasvete, naj se obrnejo na predsednika ali na druge člane teh odborov.

VABIĻA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

- Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
- Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnstva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijskih družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni pozrej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Črnomelj, v nedeljo, 2. maja 1926. ob dveh popoldne v občinski pisarni;

Dolnji Logatec, v soboto, 24. aprila ob osmih zvečer v „Društvenem domu“;

Domžale, v nedeljo, 18. aprila 1926. ob petih popoldne v občinski pisarni;

Duplje pri Tržiču, v nedeljo, 18. aprila 1926. ob polštirih popoldne pri Petru Verdriju v Zgornjih Dupljah;

Gorje, v nedeljo, 18. aprila 1926. ob treh popoldne v dvorani v Zgornjih Gorjah;

Moste pri Komendi, v nedeljo, 18. aprila 1926. ob treh popoldne v Mostah Štev. 42;

Poljane nad Škofjo Loko, v nedeljo, 18. aprila 1926. ob pol-osmih zjutraj v šoli;

Sv. Martin ob Paki, v nedeljo, 18. aprila 1926. takoj po prvi sv. maši v stari šoli;

Žužemberk, v nedeljo, 18. aprila 1926. po prvi sv. maši v dvorani „Izobraževalnega društva“.

Modra galica

ne bo oproščena uvozne carine,
ki znaša okoli 1 Din 50 para za kilogram.
Cena bo določena približno na 8 Din za
1 kg ocarinjenega blaga franko Ljubljana
v vrečah po 100 kg brutto za netto. Pri
vagonskem odjemu se bo cena znižala na
7 Din 75 p za 1 kg kolodvor Ljubljana.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 228, v M. 13):		
1 par dobrih konj	4.000 do 14.000	
Volji in krave (prigon v Lj. 83, v M. 485 glav):		
1 kg žive teže I.	8-50 do —	8- do 9-50
1 „ „ „ II.	7-50 do —	7-50 do 8-50
1 „ „ „ III.	7- do —	5-75 do 7-
1 „ „ „ krave, klobasarice	3- do 4-	3- do 4-
Teleta (prigon v Lj. 7, v M. 8 glav):		
1 kg žive teže	10- do 11-50	— do —
Prasiči (prigon v Lj. 96, v M. 112 glav):		
1 komad 0—8 tednov stari	200- do 300-	125- do 150-
1 „ „ 3—4 meseca „	—	35- do 360-
1 „ „ 5—7 „ „	—	400- do 450-
1 „ „ 8—10 „ „	—	550- do 560-
1 „ „ enoletni	—	— do —
1 kg žive teže, debeli	—	10-50 do 12-50
1 „ „ mrtve teže, debeli	—	15- do 17-
Kože:		
1 komad konjske kože	—	100- do 175-
1 kg goveje kože	—	12- do 14-
1 „ telečje kože	—	15- do 20-
1 „ prasčje kože	—	6- do 7-50
1 „ gornjega usnja	—	75- do 100-
1 „ podpiatov	—	65- do 80-

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	— do —	17-50 do 35-
1 „ „ kokoš	25- do 35-	37-50 do 50-
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2- do 3-	2-50 do 3-
1 „ „ smetane	—	12- do 15-
1 kg čajnega masla	57- do 55-	62- do 66-
1 „ „ surovega masla	40- do —	40- do 44-
1 „ „ bohinskega sira	36- do —	—
1 „ „ sirička	9- do 10-	4- do 9-
1 jajce	—75 do 1-25	—75 do 1-25
Žito in drugo:		
1 q pšenice	350- do 360-	325- do 350-
1 „ „ rži	270- do 290-	200- do 225-
1 „ „ ječmena	240- do 260-	2-0- do 225-
1 „ „ ovsu	245- do 260-	250- do 3-0-
1 „ „ prosa	275- do 300-	200- do 225-
1 „ „ koruze (nove, sušene)	210- do 2-5-	175- do 225-
1 „ „ ajde	300- do 325-	200- do 250-
1 „ „ fižola, ribničar	300- do —	150- do 300-
1 „ „ fižola, prepeličar	350- do —	—
1 „ „ krompirja (novoga)	125- do 150-	75- do 25-
Krma:		
1 q sladkega sena	75 do 80-	60- do 85-
1 „ „ kislega sena	50- do —	—
1 „ „ slame	50- do —	45- do 50-
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	160- do 180-	150- do 180-
1 „ „ mehkih drv	100- do —	105- do 120-

KMETOVALEC.

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{12}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{24}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine naložno le proti gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato denar po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba je letos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredeničnost. Travnna semena dospo s parnikom prve dni februarja v Trst. Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč znaten popust:

domača detelja	98% C	90% K	24.— Din
lucerna	97% "	92% "	26.— "
hmeljna lucerna	96% "	85% "	18.— "
švedska detelja	97% "	90% "	28.— "
mačji rep			16.— "
pasja trava			28.— "
francoska pahovka	85% "	85% "	24.— "
angleška ljulika	94% "	85% "	17.— "
laška ljulika	95% "	75-80% "	17.— "
lisičji rep			61.— "
navadna šopulja	90% "	90% "	49.— "
pasji rep	95% "	70% "	58.— "
ovčja bilnica			25.— "

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računava po lastnih stroških

Zmesi travnega in deteljnega semena.

Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg. Din 28.—; II. za peščeno zemljo kg Din 26; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 24.— Vsa tu navedena semena se dobe tudi v Mariboru, Meljska cesta 12 v družbenem skladišču.

Lupine, seme najboljše zelene krme po Din 4 za 1 kg.

Esparzeta, neoluščeno seme po Din 9 za 1 kg.

Semenski ječmen po Din 3.50 za 1 kg.

Semenski oves po Din 3.50 za 1 kg, vreče se računajo posebej po 12 Din.

Semenska pesa, Mamut in Eckendorfovska po Din 15.— za 1 kg.

Semenski krompir „Alma“ za seme bo došel šele tekom prve polovice aprila, kar naj naročniki izvolijo vzeti na znanje. Carina na uvoz se bo namreč ukinila šele s 1. aprilom.

Vsa semena, gnojila in krmila ter raznovrstno orodje itd. se nahaja na zalogi tudi v novoustanovljenem skladišču Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12. Prosimo podružnice in ude v mariborski oblasti, da prav pridno naročajo naravnost iz te zaloge za katere veljajo nasplošno iste cene kakor v Ljubljani, event. naj zahtevajo posebne ponudbe.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Udom iz mariborske oblasti sporočimo, da je žlindra, superfosfat in kalijeva sol na zalogi tudi v Mariboru, Meljska c. št. 12, v lastni hiši Kmetijske družbe. Udje se lahko obračajo tudi naravnost na skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.

Cene veljajo za nadrobne pošiljkatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 310.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 330 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 100. —Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 50 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 400.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 96.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 92.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2¼% dušika po Din 140.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 130.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 400—400 kg.

Thomasova žindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. Čilskega solitra nismo mogli radi previsoke carine uvoziti. 1. Za zeljate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinačo in kumare 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljivosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg. **Lanene tropine** z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 55 kg.

Poklajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.— Po pošti se razpošiljajo samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 65.— Poština posebej.

Atiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokošmi itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 50 gr Din 20, 100 gr Din 35, za ¼ kg Din 45, ¼ kg Din 80.

Antiklor (salojidin) po Din 5.50 za 1 kg. **Bakreno cedio** za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Cepilna smola v skatljah po ⅜ kg Din 8.—, po ¼ kg Din 16.—.

Drevesne škropilnice za prevoz po Din 200.— za komad. **Eponit**, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad. **Grozdni mlin** ELA po Din 1030.

Gumijeve cevi za trtne škropilnice in za škropljenje zelenjadnih vrto (za priklop k vodovodni cevi) po 5 Din za 1 meter (izredno znižana cena). Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve vezi po Din 120 za 1 kg. **Gumijeve kroglice** po 1 Din komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Jullien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavrtkih, ¼ kg Din 30, po ½ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Karbokrimp, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v zaklopnih po 3¼ kg po Din 45.— Opozorimo na spis v „Kmetovalcu“ 15. januarja 1926.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1½ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Petroffenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Rafija extra Majunga po 13 Din za 1 kg. **Ročni žveplalniki** po Din 70.— komad.

Sadni mlini po Din 1500.—.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavc pleskani po Din 200.—

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad. **Stiskalnica** za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvast prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v skatljah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinalkometer za določanje alkohola od trdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu. **Vinometri „Weinlaube“** od trdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli skatiji.

Vrtnarsko orodje orig. trdke S. Kunde & sin.

Cepilni noži za okulacijo in kapulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ št. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 53.75.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 14 zobne po Din 13.—; 16 zobne po Din 15 za komad.

Gumijeve seski z premerom 20 mm po Din 30 komad.

Heidovi (izvirni) trjerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—.

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošnate škropilnice po 10 l po 90 Din, lesene grabljice po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din Na zalogi so zopet škropilnice „Flora“, ki stane Din 350.— za komad, lopate za stihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem L. dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejalico po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col. reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.—.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih želodcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 50 gr Din 24, po 100 gr Din 46, 250 gr Din 110.

Sesalke za gnojico (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečni napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 12 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trokarji za goved po Din 100.—.

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—.

Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din, večji z 10 sitami po Din 1600.—.

Brzoparilniki:

„Alfa“ brzoparilnike pocinjene za 50 l po Din 1180.—, za 65 l po Din 1300.—, za 80 l po Din 1560.—, za 120 l po Din 1900.—, za 200 l po Din 2620.— Ti brzoparilniki so pripoznani najboljšega in najnovejšega sistema ter priporočamo interesentom naj si te stroje ogledajo.

Posnemalniki:

Orig. „Alfa“ Laval Viola 60 l po Din 1580.—.

Orig. „Alfa“ Viola št. 4 po 100 l po Din 1950.—.

Pinje Alfa Separator št. 9 po 760 Din.

Na željo nekaterih mlekarn si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnike znane švedski znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah

na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620, M : O za 60 l Din 1260, za 130 l K : 2 za kmetije 4-7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Posnemalnik „Titan“ od danske trdke „Aktfeselekabs. Titan“ Kobenhavn L za 150 l po Din 2500.—.

Plugi: Poljedelski stroji.

Univerzalni plug D7 MN po Din 1150.
 Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.
 Univerzalni plug ESB5 po Din 920
 Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.
 Obračalni plug UW5 po Din 1040.
 Obračalni plug UW4 po Din 920.
 Podzemeljski plug po Din 400.
 Plužni okvir, ki dela 3 brazde za saditev krompirja po Din 560 (R. S. 44).
 Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 115.
 Okopalnik H4 po Din 315.
 Osipalnik kompletni po Din 780.
 Osipalnik HSE po Din 310.
 Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350.
Brane:
 Njivska brana Z3 po Din 700.
 Njivska brana SE2 po Din 700.
 Travniška brana A3 in A4 po Din 700.
 Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.
 Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Znižanje mlečnosti

in prepojatav so posledice nalezljivega sramničnega vnetja pri kravah.

Rabite „Bissulin“.

Nad 300 krav je bilo z Bissulinom s popolnim uspehom ozdravljenih. Bissulin je pomagal tudi več kot v 1000 slučajih. Le na živinozdravniško odredbo.

H. TROMMSDORFF, Chem. Fabrik, Aachen (Nemčija.)

V zalogi pri: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Hlica broj 119

Sem. krompir „Jubel“

prodaja
Ernest Osiander v Guštanju.

Ta krompir je preizkušeno dober. Gospod L. Brezovnik v Vojniku je naročil l. 1925 pri zgornjem naslovu sem. krompir „Jubel“. — Njegovo poročilo se glasi: Pridelal sem od 70 kg sem. krompirja 2200 kg prvovrstnega in 500 kg drobnejšega kromp. (Tudi druga poročila so na razpolago.) Sprejema se v nakup tudi seme domače detelje in prosi vzorce z navedbo cen.

Posnemalnice Alfa Separator

pinje, sirnekotle, sirarske in mlekarске potrebšćine, mlečne kante, lesene čevlje za mlekarje, popravlja mlečne stroje in izvršuje montaže v mlekarnah najceneje:

Mlekarna Krištof,
 Ljubljana,
 Sv. Petra cesta 60.

Cenjene odjemalce na deželi opozarjamo, da se je naša znana in ena najstarejših drogerij

„**DRUGERIJA ADRIJA**“ v Ljubljani

preselila

iz Šelenburgova ulica šte. 5. v

Šelenburgovo ul. št. 1.

(nasproti Kavarne Zvezda)

POZOR!

Nosilke, cement, štukador, betonsko in drugo železno, okovje, štedilnike, peči, mreže, za ograjo in drugi stavbeni material, kakor tudi vse vrste

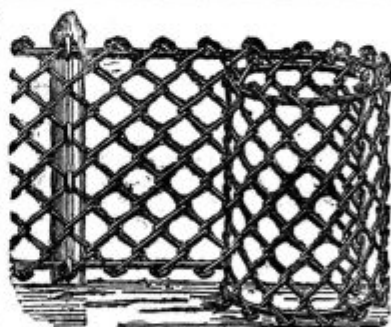
poljedelskih strojev

dobite ceno in v veliki izbiri v trgovini železnine in zaloge poljedelskih strojev

Schneider & Verovšek

LJUBLJANA, Dunajska cesta 16

Točna potrežba! Ceniki na razpolago! Zmerne cene!

Lične in cenene žične mreže

pletene s strojem iz najbolje v ognju pocinkane žice za OGRAJE VRTOV IN DREVESNIC, vsakovrstne ŽIČNE TKANINE iz železne, pocinkane in medene žice za STROJE, MLINE IN OKNA, ELASTIČNE POSTELNE MREŽE iz galvanizirane žice na lesenem okvirju v različnih velikostih, raznovrstna SITA, REŠETA in razne LESENE IZDELKE (suho robo) za hišno in kuhinjsko uporabo izdeluje in dobavlja po najnižjih dnevnih cenah.

EVGEN IVANC, Sodražica Slovenija

tovarna žičnih tkanin in pletenin, trgovina s sitarskim in lesnim blagom.

Zahtevajte ponudbe in ilustrirani cenik brezplačno!

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 50 para v denarju ali znakmah, najmanj pa skupaj Din 8.—, sicer se naznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov. Upravništvo ne prevzame posredovanja.

14.000 kom. cepljenega trsja:

Rizling na Goethe 9 in Rip. Port., Silvanec na Goethe, Peček na Rip. Port., Tanton na Port in Goethe, Črnivec-kavka na Goethe in Port., ima na prodaj: Franc Kovač, trsničar, Male Dole, pošta Vojnik pri Celju. 91

Jajca za valjenje

od čistokrvnih velikih kokoši „Plimontk“, komad po 2.50 Din in jajca od velikih gosi Toulouse pasma (sivočraste), komad po 6 Din, so na prodaj! Pošilja se po povzetju! Avgust Kuhar, gostilničar v Vevčah pošta Dev. Mar. v Polju. 95

Vinogradniki pozor!

Imam še v zalogi 3000 kom. trt I. vrste „Laški Rizling“ (Velš-rizling) cep. na Goethe št. 9 po nizki ceni! Trsničar Anton Vičar Sakušak pošta Jaršinci pri Ptuj. 99

Gabrove sadike,

za živi plot ali mejo, več tisoč, dobro ukoreninjene, cena za komad 50 para, ima na prodaj Ivan Golc, Zasp št. 44, pošta Bled. 107

Majerja z rodbino

z največ tremi odraslimi otroci sprejme v službo Pekarna Simo Trifkovič v Doboju, pošta: Dobojo (Bosna). 118

Cepljene trte

in enoletne sadne dljavke ima še nekaj tisoč v zalogi „Prva trsničarska zadruga v Sloveniji“ pošta Jaršinci pri Ptuj. Ceniki so na razpolago. Načelnik Ivan Segula. 100

Semenski krompir!

Krompir beli, debeli, prebrani brez blata sodi več vagonov po Din 90, franko vsaka postaja v Sloveniji, tvrdka: Ivan Ravnikar, trgovec z mešanim blagom in izvoz krompirja, Mursko Središče (Medjimurje). 114

Gosja jajca

za valjenje na prodaj pri: Ivan Rus, Grosuplje. 93

Lucerno ali nemško deteljo

pravo francosko in vsa druga semena v najboljši kakovosti prodaja Josip Urbančič, semenska trgovina v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8. (Nasproti hotela Union). Cenik se dobi brezplačno. 82

Plemenske mrjase

velike pasme, ima na prodaj: Franc Bezjak, posestnik, Rače pri Mariboru. 121

